

ELÄVÄ KAINUU LEADER RY:N VUOSIRAPORTTI 2017**1. STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN VUONNA 2017****1.1. Strategian tavoitteiden toteumatilanne**

Elävä Kainuu LEADER on määritellyt strategiassaan tavoitteita ohjelman painopisteittäin, sekä strategiset tavoitteet (ABC) yritystoiminnalle, kylätoiminnalle sekä ympäristölle. Tämän lisäksi on ilmoitettu tavoitteet ohjelmakauden EU/kansallisille mittareille sekä valituille Leader-kohtaisille indikaattoreille. Näitä on täsmennetty vuoden 2016 lopulla maa- ja metsätalousministeriölle lähetyksessä yhteenvedossa, liittyen sekä strategian täydentämiseen/päivitykseen että lisärahoituskehityksen hakemiseen.

Keskeisimmät ”Kaveria ei jätetä” -strategian tavoitteet, mittarit ja toteutumet 31.12.2017:

Nuorten osallistuminen ja osallisuus Tavoite:	Nuoriin kohd. hankkeet: 20	Hankkeisiin osallistuvat nuoret (nuoret kohderyhmänä): 500	Arvio
---	----------------------------	--	-------

Toteuma 31.12.2017	24	luku tarkennettu, 30.6.17 = 2700	Nuoriin kohdistuvia hankkeita on toteutettu 31.12.17 mennessä yli tavoitetasoa, myös osallistujamäärät hankkeisiin on ylitetty. Hyvänä esimerkkinä Launch Pad Rurales & Hatchery -hanke.
Yhteistyön lisääntyminen Tavoite:	Yht.työtä sisältävät hankkeet: 50	Hakijalle uusia yht.työtahoja sisält. hankkeet: 20	
Toteuma 31.12.2017	56	15 (tark. 30.6.)	80 % hankkeista toteutetaan laajalla yhteistyöllä (valintakrit. mukaan). Laadulliset tulokset tarkistetaan hankkeiden päättyessä erillisellä kyselyllä (mm. uudet yt-tahot). Tavoite ohjelmakaudelle on ylitetty. Hakijoita rohkaistaan ”poikkitieteellisyyteen” suunnitteluvaiheessa, ennakkoluulottomaan yhteistyöhön.
Innovatiivisuus Tavoite:	Uudet yritysideoita; uudet tai sovelletut toiminta- tai tuotantotavat; uudet tai jatkokehityt tuotteet ja/tai palvelut: 60 hanketta		
Toteuma 31.12.2017 (suluissa 31.12.2016 til))	36 (26 hanketta)		Innovatiivisuus on yksi hallituksen valintakriteereistä, josta innovatiivisen hankkeen tulee saada väh. 1,5 pistettä. Toteutuksessa mukana virallisen myönt. päätöksen saaneet. Arvioidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti. Oma Teema-hanke Move It! mukana.

b) Yleiset mittarit ja tavoitteet:

Mittari / tavoite 2020	31.12.2017 mennessä päätyneiden toimenpiteiden tilanne	Erotus	Arvio
Työpaikkojen määrä säilytetyt / uudet: 70 / 30	2 / 0,3 - mukana vain loppumaksun saaneet	-68/ -29,7	Tavoitteen saavuttamiseksi oli vuosi 2017 valittu Elävä Kainuun Yritysten teemavuodeksi. Toimenpiteitä oli suunniteltu tehtäväksi myös yhteistyössä Kainuun ELY-keskuksen kanssa, osa näistä toimenpiteistä siirtyi vuodelle 2018. Aktivointia tulee lisätä. Kolme yritystoimenpidettä on päättynyt 31.12.17 mennessä.

Jäsenmaksun maksaneiden määrä hlöjäsenet/yhteisöt 120 / 20	71 / 19	-49 / -1	Aloittavien jäsenien 1. v:n maksun puolittaminen toi muutaman jäsenen; Jäsenmaksujen peräämiseen menee paljon aikaa. Aktiivista jäsenhankintaa jatkettava.
Uusien hakijoiden osuus 50 %	35 uutta hakijaa 54 % uusia hakijoita	+4 %	Uusia hakijoiden aktivointi ja neuvonta vie enemmän aikaa kuin ”vanhat” hakijat. Toisaalta todella tärkeä tavoite paikallisen, omaehtoisen kehittämisen tietoisuuden levittämiseksi.
Rajanpinta-yt:n hankkeet: 7	2	-5	Rajanpinta-yhteistyö, myös ideat, on kuluvalle ohjelmakaudella paljon vilkkaampaa, kuin aiemmalla.

1.2. Strategian toteuttaminen ja rahoitetut hankkeet

Rahoituksen jakaantuminen tavoitteiden mukaisesti on parantunut vuoden 2017 aikana.

- **Taulukko 1: yhteenveto: Myönnetyn rahoituksen (julkisen tuen) jakautuminen paikallisen kehittämissstrategian painopisteittäin (vuosi + kumulatiivinen). Virallisen päätöksen mukainen tilanne. Mukana kehysiirtoin osallistuminen muiden Leaderin rahoittamiin hankkeisiin (2 kpl).**

PAINOPISTE	2015- 2017	koko kausi 2014-2020 tavoite €	% (suluissa ed . tilanne)	Tavoite %	Muut käsitellyt hankkeet (kielt.päätös/peruminen/siirto) kpl
VIHREÄ VOIMA	469.998,- (Y=9 + H=8)	712.250,-	33 (37 %)	25 %	3
SINISIÄ AJATUKSIA	563.437,- (Y=13 + H=11)	1.424.500,-	40 (29 %)	50 %	15
KÄSI-KYNKÄSSÄ	389.041,- (Y=1 + H=12)	712.250,-	27 (34 %)	25 %	7
yhteensä	1.422.477,- (54 kpl)	2.849.000,-	100	100	25

Toiminta Maaseuturahaston rahoituksella ELYn kautta ELY-keskuksen kiintiöstä

- ei haettu hankkeita suoraan ELY-keskukselta ELY-keskuksen kiintiöstä

Toiminta rakennerahastojen ja meri- ja kalatalousrahaston rahoituksella

Elävä Kainuun toiminta-alue kuuluu kokonaisuudessaan Oulujärvi Leaderin hallinnoimaan kalatalousleader-ohjelma-alueeseen. Kalajaoston kokouksiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan ja tietoa kalaleaderin mahdollisuuksista välitetään omalle toiminta-alueelle.

Toiminta muulla rahoituksella

Vuonna 2017 ei ole ollut toimintaa muilla rahoituksilla. Elävä Kainuu Leader haki mahdollisuutta perustaa Suomussalmen kunnantalolle, hankeneuvojan toimiston yhteyteen Europe Direct -toimipistettä. Uusi toimipiste ei kuitenkaan tullut valituksi, mutta Kainuun Liiton yhteydessä toimiva Europe Direct -toimisto jatkaa kuitenkin toimintaansa. EAKR-rahoituksen ehtoihin ja tuen hakemiseen tutustuttiin ”Kainuun energiatehokkaat kylät”-hankesuunnittelun kautta. Hanketta ei kuitenkaan hyväksytty rahoitushakuun. Elävä Kainuun strategian toteuttamisen kannalta tärkeää tavoitetta kehitetään edelleen Metsäkeskuksen kanssa yhteistyössä.

Esimerkkejä hyvistä raportointivuonna rahoitetuista hankkeista (perustelu, millä valintakriteereillä hyviä)

- 1) Matkailuyhdistys Ukkohalla-Hyrnsalmi ry:n hallinnoimassa viiden mikroyrityksen yritysryhmähankkeessa kehitettiin uusia ohjelmalveluita Ukkohallan alueelle. Tuoloksena oli 75 uutta tuotetta tai menetelmää, hankkeen toteuttamiseen osallistui 15 toimijaa, ja 13 organisaatiota. Yksi uusi yritys perustettiin hankkeen toimenpiteiden johdosta: Elixir4Live Oy. Valintakriteeristöissä korostuivat paikallisuus, elinkeinollisuus, tarpeellisuus ja hyvinvoinnin edistäminen.
- 2) Launch Pad Rurales & Hatchery -hanke, jota Kuhmon 4H-yhdistys ry hallinnoi on saanut toimenpiteisiinsä hyvin myös nuoria poikia mukaan. Hankkeen aikana on Kainuuseen perustettu uusi yhdistys nuorten kansainvälisyyttä edistämään: Launch Pad Finland ry, joka myös edistää hatchery- eli hautomoidea. Valintakriteeristöissä korostuivat vaikutus nuoriin, innovatiivisuus, paikallisuus ja tarpeellisuus. Myös jatkuvuus oli jo hankesuunnitelmassa kirjoitettu tavoitteeksi.
- 3) Suomussalmen kesäteatterin katoksen hankinta -hanke, jonka hakijana ja toteuttajana oli Suomussalmen näyttämöyhdistys, oli laajavaikutteinen ja innovatiivinen hanke, jossa yksi Suomen katsojamääriltään suurin kesäteatteri sai toimivan katoksen. Katos voidaan riisua talveksi pois. Tarpeellisuus, paikallisuus ja vaikutus hyvinvointiin nousivat hankkeen valinnassa esille.
- 4) Laajavaikutteisena hankkeena mainittakoon myös Elävä Kainuu Leader ry:n omasta kehyksestään hakema ja hallinnoima Woman the Hunter -hanke, jossa on verkotettu eräilystä ja luonnossa liikkumisesta kiinnostuneita tyttöjä ja naisia. 1.3.2017 käynnistyneen hankkeen Facebook-ryhmä on kerännyt vajaan vuoden aikana 300 aktiivista seuraajaa, myös tilaisuuksiin on osallistuttu hyvin. Hankkeen yhtenä tavoitteena ollut metsästävien ja eräilystä kiinnostuneiden naisten oma yhdistys, Kainuun Korpinaiset ry, perustettiin syksyllä 2017.

Kuvaus teemahankkeista

Elävä Kainuu Leader haki omasta kehyksestään vuodelle 2017 Move It-Yhdistysten pienet liikuttavat ideat 2017 -teemahankkeen yleishyödyllisille investoinneille. Hankkeeseen tavoiteltiin 15:tta liikuntaa tukevaa hakemusta, lähinnä uusilta hakijoilta, mutta tulokseksi saatiin 11 hakemusta. Yksi ulosjääneistä hakemuksista pystyttiin tukemaan yleishyödyllisenä investointihankkeena, yhdestä hakemuksesta Leader-hallitus antoi kielteisen päätöksen, koska hankkeen omat kriteerit eivät täytyneet. Hanke päättyi kesällä 2018.

Leader-ryhmän rahoittamien hankkeiden yhteys valtakunnallisiin hankkeisiin ja koordinaatiohankkeisiin. Onko ryhmä rahoittanut meneillään olevien koordinaatiohankkeiden ja valtakunnallisten hankkeiden teemoihin liittyviä hankkeita? Paikallisten ja valtakunnallisten hankkeiden synergiaedut ja konkreettinen yhteistyö.

Elävä Kainuu Leader ry:n teemahanke, Move It! – yhdistysten pienet liikuttavat ideat 2017, josta kuvaus on edellä, liittyi Suomi100 -teemaan Ideat Liikkeelle. Hankkeen viestinnässä yhteistyökumppanina oli Kainuun Liikunta ry. Karelian CBC ENI-ohjelmaan osallistumista paikallisen strategian Venäjä-toimenpiteen mukaisesti on tutkittu ja kirjoitettu hankeaihiio 7 Leader-ryhmän hankkeessa, jota hallinnoi Karealia ammattikorkeakoulu Joensuusta, ja jonka päärahoittaja oli Joensuun Seudun Leader. Hanke päättyi syksyllä 2017. Laajan yhteistyöverkoston tuloksena on virinnyt uusia rajanpinta-leaderien alueiden välisiä hankkeita ja ideoita.

1.3. Rahoitettujen hankkeiden vaikutukset

Yhteenveto ja esimerkkejä päättyneiden hankkeiden vaikutuksista, peilaten strategian tavoitteisiin

31.12.2017 mennessä on päättynyt 13 hanketta ja loppumaksu saatu kolmeen yritystoimenpiteeseen. Päättyneissä hankkeissa on tehty 7864 tuntia talkootyötä – tavoite ohjelmakaudelle on 20 000 tuntia. Hankkeen kustannukset ylittävää talkoota on tehty jo 2802 tuntia, kun tavoite oli koko ohjelmakaudelle 2000 tuntia. Hallituksen linjaukset yleishyödyllisille kehittämishankkeille (70 %) ja investoinneille (60 %) tuo lisätarpeen vastikkeettoman työn tekemiselle, yhteisölliselle toteuttamiselle.

Uusia palveluita tai tuotteita hankkeissa on tuotettu 86 kappaletta (tavoite 100). Tavoite tulee ylittymään.

Järjestettyihin tapahtumiin päättyneissä hankkeissa on osallistunut vasta 2743, tavoitteena ohjelmakaudelle on 25 000. Luvussa ei ole mukana Leader-ryhmän omat tai yhteistyössä järjestämät tilaisuudet. Uusista tai parannetuista palveluista tai paremmasta infrastruktuurin hyötyneiden asukkaiden määrä on 14 520, ohjelmakauden tavoite 30 000. Hankkeiden toteutukseen on osallistunut 181 organisaatiota (tavoite 400). Hankkeet tekevät toiminta-alueen asukkaiden viihtyvyyden ja hyvinvoinnin sekä alueen elinvoiman kannalta merkittävää ja laajavaikutteista työtä.

Päätyneiden yritystoimenpiteiden kautta on säilynyt 2 työpaikkaa ja syntynyt 0,3 uutta työpaikkaa. Aktivointia yritysten perustamiseen ja kehittämiseen on jatkettava; myös vuoden 2018 alusta voimaan tulleet uudet mahdollisuudet työttömien yritystoiminnan kokeiluihin otetaan aktiivisissa huomioon.

2

LEADER-RYHMÄN OMA TOIMINTA JA LAATUTYÖ

Aktivointi-, viestintä-, koulutus- ja muut toimenpiteet strategian toteutumisen edistämiseksi (eriteltyinä toimintarahalla ja muulla rahoituksella tehdyt toimet) – kaikki toimet on tehty toimintarahalla.

2.1. Itse järjestetyt, sekä yhteiset hanke- ja yritystuki-aktivointitilaisuudet Kainuun ELY-keskuksen ja TE-toimiston yritysneuvojen kanssa, sekä info-tilaisuudet hallituskokousten yhteydessä kokouspaikkakunnilla.

Elävä Kainuu on järjestänyt aktivointitilaisuuksia yhteensä 19 kappaletta 31.12.17 mennessä. Tilaisuuksiin on osallistunut 392 henkilöä. Tavoitena on 30 oman aktivointitilaisuuden järjestäminen ohjelmakauden ajan. Lisäksi on aktiivisesti osallistuttu 19 yhteisen maaseuturahaston mahdollisuuksia esittelevän tilaisuuden järjestämiseen, tavoite 25 yhteistä tilaisuutta. Näihin on osallistunut 445 henkilöä.

Vuoden 2017 tilaisuudet:

Elävä Kainuun järjestämät: 16.5. Yritystuki puoliväliriihi Kainuun toimijoille, 26.4. Hyrynsalmi, rah.info. Aktivointi muiden tai yhdessä kanssa järjestetyissä tilaisuuksissa: 19.1. Uudistu-tulevaisuus on jo täällä, yritystilaisuus Kajaanissa, Suomussalmen kyläparlamentti 25.3 ja 15.11., Leader-tuet/esittely Kotiseutuliiton tilaisuudessa 4.4., 16.5. Sotkamon kyläparlamentti/leadertukiesittely, 18.5. digimessut Smo/leadertukien ja hakemisen esittely, 28.7. Kuhmon kesämessut/Leader-osasto, 3.8. Pohjavearan kyläkokous/Leader-aktivointi kylälle, 10.10. luonto voimaa -työpaja.

2.2 Muita viestintätoimia v 2015 – 2017:

- Leader-työstä ja hankkeista julkaissut artikkelit paikallislehdissä, **yht. 107 kpl**. Näistä rahoitettujen hankkeiden toimittamia/toimittajien hankkeista kirjoittamia artikkeleita on suurin osa. Hallituksen kokouksista on kirjoitettu tiedotteet paikallislehtiin (3 tiedotetta vuonna 2017). Paikallislehdet jakavat toimittamansa artikkelit, joten sama artikkeli voi ilmestyä kolme kertaa, eri lehdissä. Paikallislehtien toimittajat tulevat paikalle hyvin kutsuttaessa.
- printti-artikkelien ja ilmoitusten tavoite: **150 kpl**

2.3 sähköiset viestimet 31.12.2017 mennessä:

www.kainuuleader.fi: **12.996 vierailijaa, tavoite: 30000 vierailijaa.**

yhdistyksen some-tiloilla (Twitter ja Facebook) on yhteensä **618 seuraajaa, tavoite: 800.**

1) Neuvonnan ja aktivoinnin määrä:

2 uutta hanke- tai yritysidea viikossa joko toimistolla (Suomussalmi + Vuokatti) tai sähköpostitse/puhelimitse neuvottavana/sparrattavana. Hyrrä-järjestelmän ongelmat ja katkokset ovat jatkuneen vuoden 2017 aikana, kuitenkin pienemmässä määrin kuin 2015-2016 aikana, vieden aikaa hallinnon työltä, saatikka aktivoinnilta. Muutokset hankkeiden toteuttamisessa vievät aikaa.

Kuvaus ja arvio Leader-ryhmän omasta toiminnasta: mitkä ovat edellisen vuoden onnistumiset ja missä on parannettavaa? Esim: Missä määrin ja miten työ edisti toimintavuonna uudistumista, innovatiivisuutta ja oppimista? Millaisia uusia yhteistyön avauksia Leader-ryhmä teki ja missä määrin maaseudun kehittämistyöhön saatiin mukaan uusia tahoja ja ihmisiä? Missä määrin toiminnassa oli mukana ja saatiin mukaan uusia nuoria (alle 29-vuotaita)?

Hanke- ja yritystukihakemusten valintakriteerit ohjaavat hyvin hallitusta valitsemaan strategian mukaisia hankkeita rahoitukseen. Onnistumisia: ensimmäisen kv-hankeyhteistyön jalalle laittaminen, kahden uuden yhdistyksen perustaminen hankkeiden tuloksena, hyvin hoidetut maksatukset omasta toimintarahasta sekä hankkeista, kulujen karsiminen sekä uusien hakijoiden määrä. Vuoden onnistumisiin on luettava, että nuoria on saatu tavoitteet ylittäen mukaan hankkeiden toimenpiteisiin. Vuonna 2018 on tavoitteena käynnistää nuorten hankkeita rahoittava ROJEKTI-toiminta toimintalueen kuntien kanssa yhteistyössä. Parannettavaa löytyy hallinnon hoitamisesta: mm. laatu- eli toimintakäsikirjan ajan tasalle saattaminen, mukaan lukien prosessit, seurannat, mittarit ja tavoitteet.

Kuvaus laatukäsikirjan toteuttamisesta, vertaisauditoinnista, oppimissuunnitelman toteuttamisesta, mahdollisista johdon katselmuksista, henkilöstön kehittämisestä ja käydyistä ELY-Leader-keskusteluista ja mahdollisista muista kehittämistoimista. Esim: Mitä kehitettävää ryhmän toiminnassa on tunnustettu? Mihin toimenpiteisiin on ryhdytty? Miten toiminta on kehittynyt ja mitä on opittu? Mihin seuraavaksi panostetaan?

Laatukäsikirjan (toimintakäsikirjan) päivittämistyö aloitettiin syksyllä 2017. Toimisto valmistelee, hallituksen rooli tulee olemaan työtä ohjaava. Vertaisauditointi tehdään Koillismaan Leader ry:n kanssa helmi-maaliskuussa 2018. Johdon katselmuksia ei ole järjestetty. Oppimissuunnitelma tehdään toimintakäsikirjaa päivitettäessä. Elävä Kainuun hankeneuvoja on mukana valtakunnallisessa laatunyrkki-työryhmässä.

Ohjelmakauden toinen kahdenvälinen keskustelu ELY/Elävä Kainuu Leader pidettiin 15.11.2017. Esiin nousseita asioita viedään vuoden aikana eteenpäin. Keskusteluita pidetään 1 krt/v.

Elävä Kainuun hankeneuvoja hoitaa yhdistyksen kirjanpidon ja tilinpäätöksen hanke- ja maksatusneuvonnan ohella, mikä on selkeästi auttanut talouden hallintaa ja nopeuttanut omien maksatusten hakemista. *Muiden rahoitusten hakeminen sekä yhteistyö kuntien kanssa* strategian toteuttamiseksi on tärkeää pienellä toimintarahalla toimivassa Leader-ryhmässä. Uudet rahalähteet vaativat kuitenkin toimiston resurssia, joten toimenpiteitä on pitänyt siirtää. Elävä Kainuun taloutta on tehostettu mm. kilpailuttamalla tietoliikennepalvelut ja työterveyspalvelut.

3.

LEADER-RYHMÄ ALUEENSA KEHITTÄJÄNÄ**Mitä muutoksia aluekehittämisen toimintaympäristössä ja verkostoissa on raportointivuonna tapahtunut? Miten Leader-ryhmän rooli alueella on raportointivuoden aikana kehittynyt?**

Elävä Kainuu osallistuu resurssiensa mukaan kehittäjäkumppanina Kainuun ELY-keskuksen, Kainuun Liiton, Kainuun ProAgrian, Kainuun Etu Oy:n, MTK:n, Kajaanin yliopistokeskuksen, Kainuun ammattikorkeakoulun ja ammattiopiston sekä toiminta-alueen kuntien, kylätoimijoiden sekä muiden kehittäjätahojen ja hankkeiden järjestämiin tilaisuuksiin, kokouksiin ja työpajoihin. Elävä Kainuu Leader on osa Kainuun maaseuturyhmää, jonka koolle kutsujana toimii Kainuun Ely-keskus. Maakuntaudistus/kuntaudistus työ ei ole vielä näkynyt Kainuun Leader-ryhmissä.

Elävä Kainuun merkitys ja lisäarvo alueensa kehittäjänä (itsearvio, sekä muiden arvioinnit) Leader-ryhmän merkitys ja lisäarvo alueensa kehittäjänä perustuen ryhmän omaan arvioon. Mikäli mahdollista, voi aineistona käyttää myös kyselyjä ja selvityksiä, joiden perusteella ryhmän merkitystä ja lisäarvoa voidaan arvioida myös alueen muiden toimijoiden näkökulmasta.

Hallituksen itsearviointi suoritettiin vuoden 2017 lopussa, jonka tulokset käsitellään alkuvuoden 2018 kokouksissa ja tehdään niissä esiinnouseviin asioihin korjaavia toimenpiteitä.

Elävä Kainuu Leader käynnisti keskustelun Kainuun Liiton kanssa maaliskuussa 2016 kv-rahoitusten tietouden ja osaamisen lisäämiseksi koko Kainuun laajuisesti. Kainuun Liitto päätyi hallinnoija-valinnassaan AIKOPaan, Kajaanin ammattikorkeakoulun aikuis- ja täydennyskoulutuspalveluihin. Alueiden tarvelähtöiset avoimet työpajat käynnistyivät kesäkuussa 2017. Kainuun Leader-ryhmät osallistuivat alueellaan työpajoihin, sekä osallistuvat aktiivisesti hankkeen tiedottamiseen ja sisällölliseen edistämiseen.

Toiminnan ulkopuolinen arviointi teetetään syksyllä 2018. Sitä ennen tulee toimintakäsikirja olla päivitetty.

Mitkä ovat toiminnan keskeiset tavoitteet ja painopisteet kulvana vuonna strategian tavoitteiden saavuttamiseksi?

Keskeiset tavoitteet ovat asiakkaiden mahdollisimman hyvä palvelu sekä aktivointi-, hakemus- että maksatusprosessien aikana. Vuoden teeman, 100 ja yksi digi-tekoa, mukaisesti aktivoidaan resurssien sallimissa rajoissa myös yhteistyökumppaneiden kanssa alueen toimijoita kiinnittämään huomio digitaalisuuden merkitykseen kilpailutekijänä nyt ja tulevaisuudessa. Hankkeiden rahoittamisessa tätä seikkaa tullaan korostamaan muiden valintakriteereiden ohella.

Toisena merkittävänä tavoitteena on aloittaa ROJEKTI-rahoitus ja -toiminta. Toiminnan kautta nuoret oppivat kokouskäytäntöjä ja päätöksen tekoa. Rahoitus toimintaan tulee kunnilta vuosittain las-kutettavasta ylijäävästä kuntarahasta.

Toimintakäsikirja päivitetään mahdollisimman pitkälle vuoden 2018 ja toimitaan sen mukaisesti. Syksyllä 2018 teetetään ulkopuolinen arviointi toiminnasta.

Analyysi toimintaympäristön muutoksesta ja siitä mahdollisesti johtuvat tarpeet suunnata strategian toteuttamistoimia

Vuonna 2017 lisä-rahoituskehityshakuprosessin yhteydessä tarkistettiin strategia ottaen huomioon mahdolliset muutokset toimintaympäristössä. Maaseutualueiden ja niiden toimijoiden ja tarpeiden huomioimiseksi mietitään alkuvuonna 2018 uusia toimenpiteitä.

4

YHDISTYS JA SEN RESURSSIT

4.1 Sääntömuutokset – ei sääntömuutoksia vuonna 2017. Hankeneuvojalle haettiin nimenkirjoitus-oikeus.

4.2. Jäsenistö ja jäsenistöön kohdistuva toiminta

Yhdistyksellä oli 31.12.2017 71 maksanutta henkilöjäsentä ja 19 maksanutta yhteisöjäsentä. Lisäksi oli 16 vuosimaksunsa maksamatta jättänyttä jäsentä, eli yhteensä 106 jäsentä.

Jäsenille lähetettiin yksi jäsentiedote. Ohjelmakauden aikana pyritään aktivoimaan jäsenistöä esim. yhteiseen hankesuunnitteluun (joukkoistaminen). Yhdistyksen **vuosikokous** pidettiin 15.5.2017 Kuhmossa Kuhmon Mobilistien kerhotilassa. Kokoukseen osallistui 11 henkilöä.

4.3. Hallituksen kokoonpano ja toiminta

Vuonna 2017 hallitus kokoontui 7 kertaa, joista yksi oli sähköpostikokous. Hallitukseen kuuluu 9 varsinaista jäsentä sekä henkilökohtaiset varajäsenet. Hallitus käyttää paljon omaa aikaa hanke-työskentelyyn; hallitus tutustuu hakemuksiin Hyrrä-järjestelmässä Leader-selaaja-roolilla. Hallituksen lopullinen, pöytäkirjaan kirjattava päätös hankkeiden tukemisesta on kollektiivinen ja muodostuu vasta hallituskokouksessa. Hallitus on kokoontunut aina päätösvaltaisena. Hallituksen puheenjohtaja on osallistunut aktiivisesti hallituskoulutuksiin.

4.4. Henkilöstö ja toimitilat

Elävä Kainuu LEADER ry on työllistänyt toimintarahalla kaksi työntekijää 100 %:n työajalla, hankeneuvojan ja toiminnanjohtajan. Lisäksi 1.3.2017 lähtien on ollut työllistettynä osa-aikainen (50 % työajalla) hanketyöntekijä Woman the Hunter Kainuu -hankkeessa.

Yhdistyksellä on kaksi toimitilaa **Vuokatti** (ns. päätoimitila (huone+varastotila), jossa toiminnanjohtaja työskentelee sekä hankeneuvojan toimisto (huone) **Suomussalmella** kunnantalolla. Yhdistyksen yksi tavoite on olla lähellä asiakkaitaan.

4.5. Taloustilanne: Talousvuosi 2017

Tilinpäätöksen ylijäämä 1 845,30 euroa siirretään edellisten kausien yli-/alijäämättilille.

Yhdistyksen taloushallinto ja kirjanpito hoidetaan kokonaisuudessaan omana työnä, mikä on käytännössä edellytys talouden suunnittelun ja reaaliaikaisen seurannan näkökulmista, puhumattakaan maksatusten valmistelun jouhevuudesta. Taloushallinnon osalta suurin työ ovat omien hankkeiden maksatusten valmistelut. Talousvuoden aikana käynnistyneet omat hankkeet lisäsivät jonkin verran työmäärää, mutta suurin työ oli toimintarahahankkeiden vaihdokseen liittyvät täsmätykset.

Vuonna 2017 saatiin toimintarahasta maksupäätökset (2 kpl) ajalta 2014–2016, joiden myötä yhdistyksen maksuvalmius parani huomattavasti. Myös em. kuluihin liittyvät saamisriskit poistuivat. Omien hankkeiden vaikutus toimintaraahan on ollut positiivinen johtuen saaduista kustannussäästöistä, mutta nykyistä enempiin hankemäärään ei tämänhetkisin työntekijäresursseilla ole mahdollisuutta. Toimintarahasta maksetut kustannukset toteutuivat suunnilleen talousarvion mukaisina olleen n. 114 500 euroa (ylitys 1 800 euroa). Ylitys muodostui käytännössä kokonaan MoveIt!-teemahankkeelle arvioidun työmäärän huomattavasti pienemmästä toteutumasta sekä siitä, ettei Kala-Leader:lle kohdistunut tilikaudella ollenkaan kustannuksia.

Henkilöstökulut olivat yhteensä 115.957,58 euroa.

Omista hankkeista Woman the Hunter Kainuu toteutui kustannuksiltaan (24 600 euroa) talousarviota (30 550 euroa) pienempänä. Merkittävimmit säästöt syntyivät toteutettujen tapahtumien kustannustehokkuudesta (ostopalveluja ei tarvittu) sekä ennakoitua pienemmistä matkakustannuksista. MoveIt! –teemahanke toteutui kustannuksiltaan (6 550 euroa) merkittävästi talousarviota (16 720 euroa) pienempänä. Hankkeelle talousarvioon arvioiduista suurimmista kustannuseristä palkkakulut toteutui n. 40%, matkakulut n. 80 % ja ostopalvelut lähes 100% pienempinä. Esitetyissä luvuissa ei ole mukana mahdollista talkootyötä eikä lomajaksotuksia.

Toiminta-alueen kunnat ovat maksaneet kuntarahaosuudet tehtyjen sopimusten mukaisesti, millä on tärkeä positiivinen vaikutus yhdistyksen maksuvalmiuteen. Kuntarahaosuuksia maksettiin vuoden aikana yhdistyksen ulkopuolisille hankkeille yhteensä 91 187,27 euroa. V. 2016 käynnistyneet hankemaksatukset pääsivät toden teolla vauhtiin vasta 2017 puolella, mikä näkyy selvästi maksettujen kuntarahaosuuksien määrän kasvuna. Tällä on vaikutusta yhdistyksen maksuvalmiuteen, joskaan ei vielä merkittävästi päättyneellä tilikaudella.

Lähtitulevaisuuden suurin haaste talouden osalta on toimintarahen riittävyyden varmistaminen MMM:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Tämä edellyttää joko lisärahoituksen varmistamista muista rahalähteistä tai lisäkehystä nykyiseen toimintaraahan. Joka tapauksessa yhdistys joutuu tasapainottamaan talouttaan mm. osa-aikaistuksilla ohjelmakauden loppua kohden. Mikäli tasapainotus halutaan tehdä hallitusti (ja mikäli lisärahoituspäätöksiä ei saada pian), olisi järkevän taloudenpidon näkökulmasta syytä pohtia osa-aikaistuksia tai lomautuksia jo v. 2018 loppupuolella. Tiukka taloustilanne edellyttää henkilöstöltä vahvaa oman työn suunnittelua sekä suunnitelmissa ja asetuissa aikatauluissa pysymistä, jotta toiminnan kannalta tärkeät tehtävät pystytään tästä huolimatta

suorittamaan. Toimintavuoden 2018 tavoite voisi talouden näkökulmasta kuuluakin ”maksimisuoritukseen minimipanoksella”.

Sotkamossa 21.2.2018

Pirjo Heikkinen,
toiminnanjohtaja, Elävä Kainuu Leader ry

